EX SCIENTIA SPES



JULIUS S. HELD

Rare

v. 5 12, p. 213.

Edition 1622 (see title)
(v. König-Nordhoff, fig. 443)



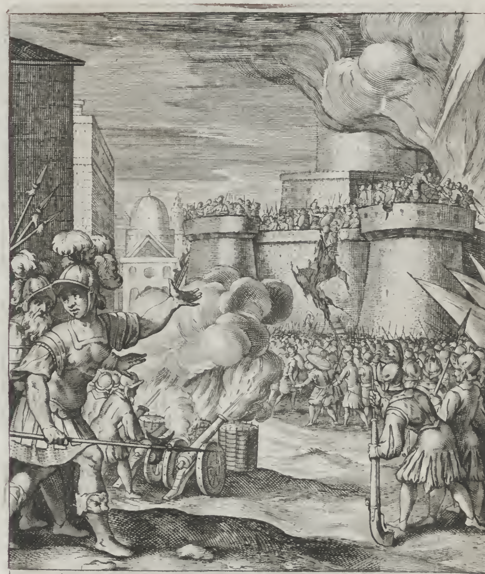
superior, licentia


IHS
In omni opere dedit confes-
sionem Sancto, et ab extremis
terræ adduxit fratres suos
munus Domino.
Eccl.47. Isa.66.



Mater Ignatium paritura pro sua in natalem Domini pietate, deferri se iubet in stabulum; eumq; post septem filios postremum in stabulo parit, an°. salutis. 1491..

.1.



Militiam sequutus Ignatius, ictu muralis globi crure perfracto à defensione arcis Pampelonæ semianimis excutitur vt secu-lari militia relicta, ad diuinam se transferat.

2



E cruris vulnere laboranti, mortiq; iam proximo. S. Petrus in sui peruigilij nocte per quietem apparet, ac sanitatem restituit.

3



In lecto decumbens, dum ad recreandum animum Chris ti domini vitam et exempla Sanctorum euoluit, diuinarum virtutum imitatione exardes ceris, ad Deum conuertitur.



Dum se inuocata diuinæ Matris ope Deo dicat noctu vigilantem Beatiss. Virgo eiusq in gremio puer Iesus illustri in specie aliquandiu visi suauissime recreant.

5



*Dum se Deo iterum fusus in preces
feruentissime offert, magno repente
terræ motu concutitur domus.*

6



E domo & cognatione sua exit, rectaque ad Virginis templum famulis redire iussis, in Montem Serratun contendit.



In itinere Maurum de virginitate Dei matris impure detrahentem dubitat an ferro vlciscatur, permißisq; equo habenis, ex eo quod iumentum ab antecedentis Mauri vestigijs diuertit, diuinitus interpretatur huiusmodi vltionem Deo cordi non eße. 8



In eodem itinere, B. Virginis amore, atque imitatione succenſus voto ſe illi castitatis obſtringit; eiuſdemq; caſtitatis, omni extincto impuritatis ſenſu, perpetuum donum accipit.



Vestibus pretiosis exutus, ac pauperi donatis, sacco ac fune præcinctus Christi domini paupertatem amplectitur.

10



In Æde Montis Serrati tamquam nouus Christi eques noctem vnam ante aram Virginis excubat, humanæque arma militiæ e tholo suspendit.

11



*In ſolitudinem profectus, furente ſupra oran-
tis caput uarijs serpentum ſpectris dæmone
intrepidus atq; inconniuens in precibus perſeuerat.*

12



Minoressæ inter pauperum turbam viuit, xenodochio inseruit, multos e vitiorum coeno extrahit.

13



Horas quotidie septenas genibus nixus in oratione persistit. Quotidie etiam ter sese quam acerrime flagellis cædit.

14



Quotidie aqua et pane contentus seuere ieiunat, imo ad euincendos ſcrupulos, quorum anguſtijs a dæmone ad præcipitium vſque inſtigabatur, septem dies sine vllo cibo aut potu, nullo virium defectu tranſigit.



Dum apud templi dominicani limina Beatæ Virgini laudes recitat, miram de Sanctißimo Trinitatis mysterio visionem, et lumina accipit.

16



Eodem in templo dum missæ sacrificio interest in sacrosancta hostia Christum Dnum oculis intuetur.



Sæpe Christus dominus, eiusq Mater ei ad longum temporis spatium, contemplandos fruendosq se exhibent; magnamq eius animo inspirant in christiana fide, atq in suscepta pietate constantiam.



*In mentis raptu ſeptem ipsos dies persisten-
tem humaturi iam erant, niſi e tenuisſima
cordis palpitatione vitæ indicium deprehendiſsent;
a quo tandem raptu veluti a dulci somno,
nomen IESV suauiter ingeminans ſoluitur.* 19



Magnam diuinarum humanarumqȝ. rerum cognitionem diuinitus infusam accipit.

20



Libellum exercitiorum spiritualium singulari afflatu Dei, haustaque e cælo luce conscribit.



Nauigaturus in Italiam sola DEI fiducia pro uiatico munitus emendicatam pecuniam in littus abijcit.

22



Prope Patauium viæ noctis et tempo=
rum periculis anxium, apparens in
aëre Christus Dominus consolatur.



Venetijs dum noctu ſub S. Marci porticibus iacet, M. Antonius Treuiſanus nobilis Senator hiſce verbis excitatus Tu delicate quidem cubas, ſed famulus interim meus humi ſub dio eſt, hominem ſedulo quærit ac ſuſcipit perhumaniter.

24



Nautæ ſuis infensum vitijs in deser-
tam Inſulam expoſituri, ſubito vento re-
pelluntur, ac inuiti licet ad Cyprum uehunt.



Hierosolymam nauiganti sæpe Christus dominus videndum se præbet, ac laborum difficultates lenit.



Sacra Palestinæ loca religiosissime perlustrat, et ad montem Oliuetum Christi Domini ascendentis uestigia diligentius contemplaturus cum capitis periculo recurrit.



Ex Oliueto reuertens ab Armenio custode voce, ac fuste terretur; dumq; ne solitarius ea loca peragraret, halbferociter in hospitium trahitur, inter ea conuicia, et contumelias Christum aspicit præeuntem.



In Hispaniam rediturum a naui Veneta optime in-
structa Nauarchus excludit, respondetq; sanctitatem viri
extollentibus. Si sanctus est quid nauim petit, ac
mare sicco vestigio non calcat? Quare in aliam re-
lictam ac laceram admittitur; Sed hæc incolumis in His-
paniam appellit Veneta quamuis valida naufragiū facit.



Pecuniam in summo Ferrariæ Templo petentibus ab se pauperibus elargitur; cogiturq́ eo die ostiatim pro se victum emendicare; quo obseruato a pauperibus, Sanctus palam conclamatur.



Ab Hispanorum præſidio pro exploratore
habitus nudus per media castra raptatur.
quam ignominiam alacriter ferenti, ſpecies
oblata eſt Chriſti domini ad Herodem
a Pilato tranſmiſsi, atque illusi.

31



Barcinone vt se ad animorum salutem instruat
prima Grammaticæ elementa annos tres, et tri=
ginta natus addiscit; furente ac rumpente se
Daemone, qui importunis rerum caelestium gau=
dijs auocare alio eius animum frustra conatur.

32



Ob restitutam in virginum coenobio disciplinam ab impuris hominibus id indig: ne ferentibus sæuissime plagis afficitur.

33



Hominem ad suſpendium deſperatione coactum precibus ad senſus eatenus reuocat, quoad animum a ſcelere, Confessionis ſacramento purget.

34



Noctu fusus in preces, quatuor ferme cubitis elatus a terra; collucente mirum in modum facie, identidem, crebra inter suspiria inclamat.
O DOMINE SI TE HOMINES NOSSENT!





Compluti primum; postea Salmanticæ, calumnias pro Christo, et carcerem passus, ex ipso etiam carcere animas lucratur, magnoq; spiritus feruore succensus. Non tot, inquit, in hac vrbe sunt compedes, quin plures ego Christi causa percupiam.



Quidam ei infensus imprecans sibi aliquando flammas, quibus combustus expiraret, nisi Ignatius ignem se iudice mereretur, eodem die incendio domus suæ deflagrantis absumptus est.



Dum Lutetiæ tamquam scholasticorum seductor virgis in publica animaduersione cædendus inducitur, cognita hominis innocentia Rector ad eius pedes accidit, sanctum palam appellat, infamiæq; apparatum in gloriæ scenam vertit.



Iuuenes ex Academia Parisiensi nouem
eligit, ac socios consilij sui destinat.



Sicarius ſtricto illum ferro petens, audita repente voce QVO TENDIS INFELIX? territus a facinore deſiſtit.

40



In æde suburbana B Virginis ipse, ac ſocij certo ſe voto obſtringunt diuinam vbique gloriam, animarũq; salutem in Hieroſolymitana præſertim expeditione procurandi, ac palmam inde martyrij sedulo conquirendi, quod votum ibidem quotannis renouant.

49



*Ab impuris amoribus quempiam reuocaturus,
in summa hyeme, gelido se in stagno collo tenus
immergit, ibique prætereuntem conspicatus,
voce, aspectuque terret, et conuertit.*

42



In Hispaniam valetudinis causa redeuntem excitata sanctitatis viri fama armati primum homines mox clerus omnis agmine composito demum populus fere vniuersus ingenti gratulatione suscipiunt.



Æger Hiſpaniam repetens, animis ad virtutem excolendis ſtrenue in patria laborat; eiusq; in campo concionantis vox (quod populi frequentiam templa non caperent) ad trecentos paſsus auditur. 44



Comitiali morbo laborantem sublatis in coelum oculis, ac precibus extemplo ſanat.

45.



Multos ſæpe Energumenos liberat crucis signo.

46



Foeminam phtysi ad interitum pro=
perantem sanitati restituit.



Arido, emortuoque foeminæ bracchio
Ignatij lintea dum lauat, vita statim,
ac motus redit.



In Italiam reuersus Venetijs socios e Gallia excipit, vnaq; cum illis Sacerdotio initiatur. tam coelesti voluptate perfuso Episcopo, vt non nisi diuinum quid in nouis Sacerdotibus præsagiret.



Ad Simonem Rodericum socium morti proximum octodecim milliarium itinere, febri ipse laborans propere contendit, eumq; amplexu sanat.



E socijs vnus, cum tentatione iam victus ad solitudinem pergeret, obiecto sibi armati, ferrumq; intentantis equitis spectro, ad Ignatium remittitur, qui re tota per prophetiæ spiritum cognita, redeuntem, illis Domini verbis blande excipit. Modicæ fidei quare dubitasti!



Solitario homini eius vitam tacite despicienti apparet Dominus, ac viri ſanctitatem aperit, doceto illum ad salutem plurimorum natum eſse.



Non longe ab Vrbe templum desertum ingresso inter orandum se Deus Pater ostendens illum filio suo crucem gestanti socium attribuit; filius item placidissima illa verba pronuntians EGO VOBIS ROMÆ PROPITIVS ERO *illū recipit in socium Vnde Ignatio lux oborta societatis* IESV *nominandæ.*



Primum sacrum Romæ ad Domini præsepe facit, cum se ad id post susceptum sacerdotium duodeuiginti mensium studio præparasset.

54



In Casinati monte vt S. Benedictus Ger=
mani, sic ille animam Hozÿ ferri in coelum
videt, ac postea in ipso missæ, cui astabat
ingressu ad ea verba et omnibus sanctis in
illustri sanctorum choro socium agnoscit.



Paulus III Pont. Max. Societatis Iesu insti=
tutum ab Ignatio oblatum postquam legisset,
DIGITVS, inquit, DEI EST HIC. Socie=
tatemque confirmat anno salutis 1540.



Franciscum Xauerium, qui Indiarum Apostolus dictus est, diuino instinctus afflatu in Indias mittit.



Generalis quamquam inuitus, diuq; repugnans, eligitur; atque in æde, quæ extra Vrbem visitur, Sancti Pauli quarto solemni voto se, ac Societatem suam Romano Pontifici obstringit.



Ex lr̄is. B. Xauerij. ad Ignatium ex India scriptis
GRATIA ET CARITAS X.ti D. &c. Mi pater in X.to viſcerib. vnice
Te ego pater animæ meæ, sum̄eq; mihi venerande poſitis humi ge:
nibus (sic. n. hanc tibi ep̄tam scribo) suppliciter oro, vt mihi a
Deo impetres, vt dum viuam sanctissimæ voluntatis ſuæ mihi det
et plane agnoſcendæ, et omnino exequendæ facultatem. Vale
Tuus minimus filius, longiſsimeq; exulans. FRANC.US XAVERIUS. 59



Sacramentorum, piarumq; concionum vſu Romæ renouat, ac rationem pueris tradendi doctrinæ christianæ rudimenta Romanis in templis, ac plateis inducit.

60



Dum Romæ insimulatur, quod multorum scelerum diuersis in Vrbibus damnatus fuisset, diuina prouidentia Romam simul confluunt omnes, qui illum alibi absoluerant, ijdem eius innocentiæ antea iudices; nunc testes.

61



Ad ædem S. Petri in monte aureo contendens, rem sacram pro ſalute Codurij facturus, in medio Sixti Ponte reſiſtit continuo, coelumq; tantiſper intuitus, ac diuinitus de eius morte admonitus. Redeamus, inquit, ſocius mortuus eſt.



*Publica Romæ pietatis opera instituit: coenobia mlie-
rum male nuptarum: virginum S. Catherinæ ad funa-
rios: puellarum SS. quatuor coronatorum: puerorū item
qui orbi parentibus per Vrbem vagi mendicant: Cathecume-
norum: aliorumq; Collegia magna oīum admiratione, fructuq;.*



Ignatij in Septemtrionis res apprime intenti studio, ac precibus Iulius III. Pont. Max. Collegium Germanicæ iuuentutis non minori Ecclesiæ Romanæ ornamento, quam Germaniæ præsidio Romæ condit.



Societatis Iesu constitutiones frequentibus Sanctissimæ Trinitatis apparitionibus, atque illustrationibus. Beatissima item virgine sæpe visa, atq; illas approbante conscribit. 65



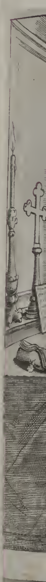
Obstinatum Iudæum tribus hisce verbis conuertit. MANE NOBISCVM ISAAC.



*Sæpe noctu inter orandum, aut qui=
escendum à Dæmonibus verberatur.*



Caeli aspectu mirifice captus vim lacrymarum profundere, atq; exclamare solebat, HEV QVAM SORDET TELLVS, CVM COELVM ASPICIO? *cumq; prae lacrymis oculos perderet, imperium in illas a Deo impetrat; nouoq; dono donum lacrymarū moderatur.* 68





Sacram hostiam Deo dum offert, supra missam celebrantis caput, ingens emicare flamma conspicitur.



Allatum e patria fasciculum litterarum, redditumq; inter orandum, in proximum ignem abijcit: curasq; saeculi importune interpellantes vna cum litteris concremandas dedit.

70



Pro
ac
ægr
fru



Prophetiæ s̄pu videt arcana animorum,
ac sæpe futura præsentit; inter alia
ægrotanti prædicit, aspectu illum Virginis
fruiturum, dictisque consentit euentus.


Dæm
exhi



Dæmonem ſerpentis facie collucentis exhibentem se detegit, ac per contemptum baculo abigit.

72



Sæpe B. Philippus Nerius illius faciem
insigni luce radiantem videt, illustri,
vt ipse dicebat, indicio sanctitatis.



Alexandri Petronij morbo laborantis cubiculum aduentu suo, magno repente fulgore collustrat: ægrum colloquio sanat; ac sæpe alios inuisens itidem sanat.

74



Patres Collegij Lauretani, cum Lemurum spectris infestarentur, ad eius preces per litteras confugiunt; eiusque accepto responso, ac publice perlecto, illico Dæmonum terroribus liberantur.



Cuidam e Societate Romam venire Colonia meditanti, vt illius aspectu frueretur, vltro ipse apparet, seque Coloniæ videndum socio præbet.

76



Ron
pun
sple
sand



Romæ sanctissime moritur, eodemque puncto temporis beata eius anima ingenti splendore conspicua, Bononiæ a nobili, sanctaq; foemina ferri in coelum aspicitur.



Puella strumis iam diu laborans, cum ad manus iacentis in pheretro deosculandas accedere præ turba non posset, frustulo vestis arrepto, & ad collum alligato, illico sanatur: folia passim, ac flores e pheretro subducti, ægrorum multis saluti sunt. 78



Dum eius transferuntur sacra ossa,
lucentes stellæ in loculo visæ, ac
cælestis inibi concentus auditus.